

**การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**
ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION AFFECTING THE SUCCESS OF ACTIVE LEARNING MANAGEMENT
OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

เมทิกา งอติราช^{1,*} ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์ และ บุญมี ก่อบุญ

Matika Ngotirach^{1,*}, Suphirun Jantarak and Boonmee Koboon

สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สกลนคร 47000

Program in Educational Administration and Development, Faculty of Education,

Sakon Nakhon Rajabhat University, Sakon Nakhon 47000, Thailand

*Corresponding Author: Email: ma_tika@hotmail.com

รับบทความ 2 ธันวาคม 2567 แก้ไขบทความ 7 มีนาคม 2568 ตอบรับบทความ 21 กรกฎาคม 2568 เผยแพร่บทความ เมษายน 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารวิชาการและความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ และระยะที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 324 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นสูง (0.80-1.00 และ 0.95 ตามลำดับ) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลวิจัยพบว่า 1) การบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู พบว่าโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = 0.742$) 4) การบริหารวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยเพื่อการพัฒนา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สามารถทำนายความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกได้ร้อยละ 61.40 โดยมีสัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.431 และ 5) แนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู มี 4 แนวทาง ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 3) วิจัยและการพัฒนา และ 4) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก, ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้

ABSTRACT

This research aimed to examine the academic affairs administration that affected the success of active learning management among teachers in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3. The research was divided into three phases: The first phase examined academic affairs management and learning management success. The second phase established guidelines for enhancing learning management success. The third phase analyzed guidelines for achieving success in active learning

management. The sample for this research consisted of 324 participants, including school administrators and teachers, selected through multi-stage random sampling. The data collection tool was a set of questionnaires with high validity and reliability (0.80 to 1.00 and 0.95, respectively). The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The research findings are as follows: 1) The academic affairs administration was rated at the highest level, 2) The success of active learning management was rated at the highest level, 3) The academic affairs administration and the level of success in active learning management among teachers showed a positive relationship at a high level with the .01 level of significance ($r_{xy} = 0.742$), 4) The academic affairs administration in terms of educational technology and innovative media, curriculum development, research for development, and learning resource development predicted the success of active learning management by 61.40%, with an adjusted R-squared of 0.431, and 5) The guidelines for enhancing the success of active learning management among teachers comprised four approaches: 1) curriculum development, 2) educational technology and innovative media, 3) research for development, and 4) learning resource development.

Keywords: Academic Affairs Administration, Active Learning Management, Success of Learning Management

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับการศึกษา ประถมซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สำคัญในการสร้างพื้นฐานความรู้และทักษะให้กับเด็กนักเรียน (UNESCO, 2015, p. 5) การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู ซึ่งเป็นแนวทางการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ (Brusilovsky & Millán, 2007, p. 8) ในบริบทของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 การศึกษานี้มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการบริหารงานวิชาการที่ดีสามารถส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ (Fullan, 2007, p. 11) การวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก รวมถึงการพัฒนาแนวทางการบริหารที่สามารถสนับสนุนครูในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นงานหลักของระบบการศึกษาในสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในทุกด้าน โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มความสามารถ และเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณค่าและความสุขในสังคม ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติที่กำหนดไว้ (มยุรี สมใจ, 2551, หน้า 3) งานวิชาการจึงถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาคือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งหมด เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนที่มีคุณภาพจะมีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างดี (รังสิรัตน์ โกสยยะ, 2561, หน้า 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการ โดยต้องเข้าใจเนื้อหาสาระของงานอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (นิยม รัชตะวัฒน์วินัย, 2560, หน้า 11)

อย่างไรก็ตาม การแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาไทย โดยเฉพาะการศึกษาระดับพื้นฐานยังคงเป็นเรื่องที่ท้าทาย แม้จะมีความพยายามในการปฏิรูปการศึกษามากกว่า 10 ปี แต่คุณภาพการศึกษาของประเทศยังไม่ดีขึ้นอย่างทั่วถึง ปัญหาการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนในโรงเรียนไทยเป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา (วิไล วงศ์ใหญ่, 2559, หน้า 30–34) การขาดแคลนบุคลากรและทรัพยากรทางการศึกษา รวมถึงการขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ทำให้ไม่

สามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดีได้อย่างเต็มที่ (อิริวัฒน์ พันธรัตน์, 2562) ข้อมูลเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสำหรับครูและนักเรียนในอนาคต ว่าการบริหารงานวิชาการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน และมีลักษณะการส่งผลเป็นอย่างไร เพราะการบริหารที่มี ประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้นำผลที่ได้จาก การวิจัยมาเป็นข้อมูลย้อนกลับทั้งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกทั้งทำให้จัดการศึกษาของ โรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
4. เพื่อศึกษาสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
5. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูโรงเรียนที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผล สูงสุดในกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีคุณภาพ และผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่นำผลการเรียนการสอนมาพิจารณาตัดสินเป็น ระเบียบอย่างครอบคลุม โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวัดผลและประเมินนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้หน่วยการ เรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง วิจัยและพัฒนาหลักสูตรโดยให้สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการโดยทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับ หลักสูตร เพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโดยมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ และคุณธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในการ ช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมาย เป็นการชี้แนะ แนะนำและให้ความ ช่วยเหลือ ที่เป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มากยิ่งขึ้น

การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่อง การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยี พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และ

มีวัสดุอุปกรณ์ สิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในกิจกรรมการเรียนการสอนของครูใช้สื่อเป็นตัวกลางให้ผู้สอนสามารถส่งความรู้ไปยังผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ ได้เร็วขึ้น

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีระบบ เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องตามเงื่อนไขที่กำหนดเพื่อนำไปสู่คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนตามแผนงานที่ได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องปฏิบัติตามเพื่อให้มีระบบประกันคุณภาพที่มีความเสถียรและเป็นระบบอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการการศึกษาในสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

การวิจัยและการพัฒนา หมายถึง การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้ครูมีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม และการทดสอบเพื่อหาคำตอบจากปัญหาและข้อสงสัยของครู วิเคราะห์ หาความกระจ่างและข้อสรุปของปัญหานั้น

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนมีแหล่งข้อมูล สารสนเทศ และประสบการณ์ที่สนับสนุนให้มีความกระตือรือร้นในการศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมความคิดเริ่มต้นและความต้องการค้นคว้าความรู้อย่างกว้างขวาง มุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและสนับสนุนเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในผู้เรียนและมีกระบวนการประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มที่

ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก หมายถึง ผลของกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนุก และมีความสุขกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยลงมือปฏิบัติ ค้นคว้าอ่าน คิด เขียน พูด และรู้จักประเมินค่า นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการมีปฏิสัมพันธ์และเชื่อมโยงจากความรู้เดิมด้วยตนเองจากการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

ผู้เรียนมีความสุข หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้ท่าทีหรือการแสดงออกของนักเรียนที่แสดงความรู้สึกที่ดี รักในการเรียน ไม่เกิดความเครียดหรือเบื่อหน่ายต่อการเรียน เป็นความพอใจของนักเรียนที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน และมีการตอบสนองความพอใจ

ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด หมายถึง พฤติกรรมของผู้เรียนในการใช้วิธีการ กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อแสวงหาความรู้ที่หลากหลายทั้งด้วยตนเองหรือการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น จนเกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาบูรณาการอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้นำไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงหรือตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดขึ้นโดยผลมาจากประสบการณ์และทำให้มีการเพิ่มสมรรถนะ (Performance) เพิ่มความสามารถของการเรียนรู้ในอนาคตมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การเรียนรู้เป็นกระบวนการไม่ใช่ผลผลิต (เป็นProcess ไม่ใช่Product) เป็นการเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคมโดยรวม จัดการเรียนรู้ผ่านบริบทความเป็นจริง และการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง การมีกระบวนการหรือขั้นตอนในการคิดมากและซับซ้อนขึ้น การคิดที่ผสมผสานทักษะการคิดหลาย ๆ ประการมารวมกันเพื่อทำให้เกิดการคิดที่ซับซ้อนประกอบไปด้วยการคิดหลายประเภท มีการคิดอย่างเป็นระบบเป็น คิดตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ มีความรอบคอบในการคิด ใช้ประจักษ์พยานหลักฐานประกอบการคิดอย่างมีเหตุผลและมีการตรวจสอบการคิดของตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ได้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมจิตสำนึกสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองโลกและพลโลก ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามสภาพปัญหาและสภาพการเปลี่ยนแปลงของชุมชนหรือสังคม

ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวและมีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ถูกต้อง ในการที่จะเผชิญกับสิ่งท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะภายในที่จะช่วยให้

วัยรุ่นสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ผู้เรียนมีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ มีน้ำหนักส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน รู้จักป้องกันและหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดให้โทษ สถานะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรค ภัย อุบัติเหตุและปัญหาทางเพศ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น

ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ หมายถึง ผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา สามารถแก้ปัญหา มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตนั้นสามารถส่งผลกระทบอย่างมากในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และความสามารถที่ทำให้ได้เปรียบคู่แข่งขันนำไปสู่การดำเนินงานที่เหนือกว่า

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนรวมทั้งรักษาการในตำแหน่งของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2564

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนหรือครูผู้สอนดำรงตำแหน่งผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ของครูในโรงเรียน หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกมี ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ กัลชญา ทองหัตถา (2565, หน้า 38) ได้สรุป การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทของสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสูงสุด เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ตลอดทั้งสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น โดยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาของการศึกษา งานนิเทศภายใน และงานประกันคุณภาพการศึกษา ปรานี ท้าวกลาง (2557, หน้า 22) สรุปไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ เป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านวัดผลประเมินผล ด้านพัฒนาการสอน นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ด้านส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และหลักการบริหารงานวิชาการ สิริดา สายมายา (2565, หน้า 43) ได้สังเคราะห์การบริหารงานวิชาการไว้ 8 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 2) การนิเทศการศึกษา 3) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 4) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5) การวัดผล และประเมินผล 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2558, หน้า 14) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก คือ กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจลึกซึ้งด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับเนื้อหาในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง แนวคิดและทักษะ ผ่านการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก จากการศึกษาความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก สรุปได้ว่า หลักการของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียนการมีวิจารณ์ญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้วิจารณ์ญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียนและตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า, 7) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ในลักษณะการจัดการเรียนแบบเชิงรุก มีวิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี เช่น การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

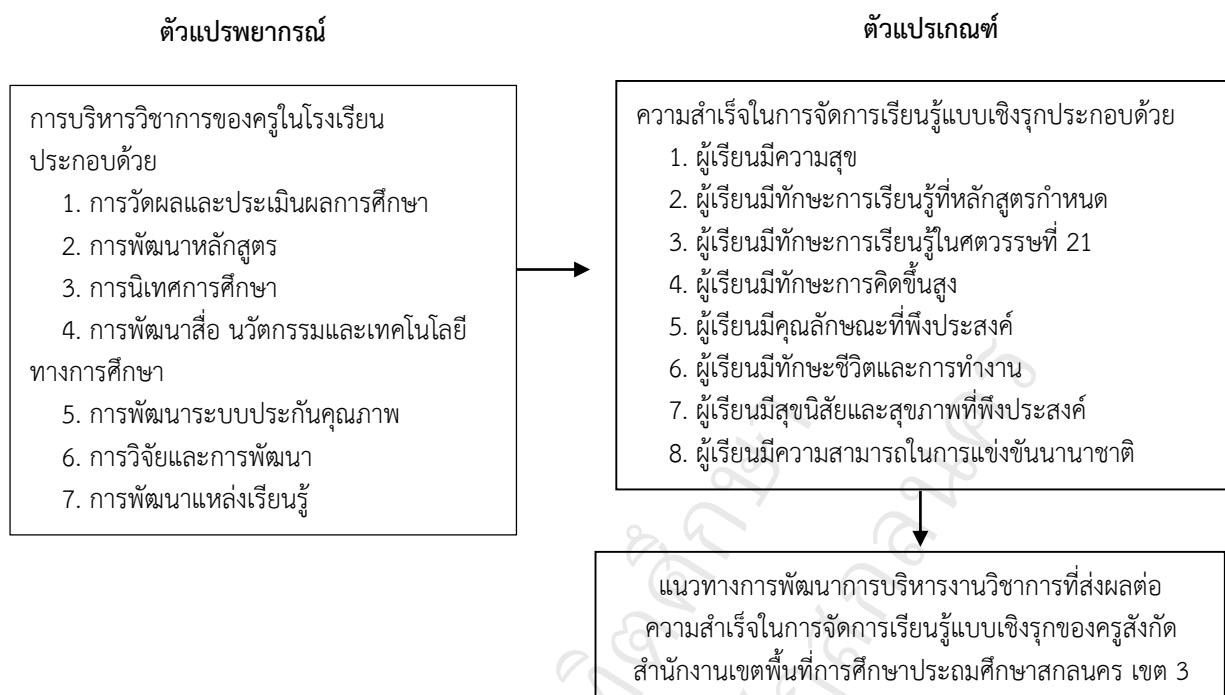
Learning) ฯลฯ อย่างไรก็ตามรูปแบบ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ มีพื้นฐานมาจากแนวคิดเดียวกันคือ ให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทหลักในการเรียนรู้ของตนเอง สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560, หน้า 22) ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning ไว้ดังนี้ 1. มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ 1) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตั้งคำถาม หาคำตอบ และนำเสนอ 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอธิบาย แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมและชิ้นงาน 4) ผู้เรียนมีโอกาสได้ทำงานกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และเป็นคู่ 2. คิดวิเคราะห์ ประเมินค่า สังเคราะห์ 1) ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ 2) ผู้เรียนได้สังเคราะห์ 3) ผู้เรียนได้คิดอย่างมีวิจารณญาณ 4) ผู้เรียนได้ประเมินค่า 3. สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง 1) ผู้เรียนออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directed) 2) ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ชิ้นงาน/ผลงาน (Creation or innovative task) 3) ผู้เรียนได้ประเมินตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (self-evaluation) 4) ผู้เรียนกำกับความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง (self-management) 4. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และเชื่อมโยงสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาชุมชน สังคมหรือประเทศชาติ 1) นำความรู้ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ 2) เชื่อมโยงความรู้กับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว ปัญหาของชุมชน สังคม หรือประเทศชาติ และสำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ (2564, หน้า 72) สำหรับรูปแบบการสอนแบบเชิงรุกได้มีการเริ่มสอนมานานเพียงแต่ว่าวิธีการสอนของแต่ละคนจะมีวิธีการของตนเอง ทาง ก.ค.ศ. จึงได้นำกระบวนการเหล่านี้มาใช้ในการประเมินวิทยฐานะของครู เพื่อเป็นแนวทางถ้าครูอยากพัฒนาตนเองให้มีวิทยฐานะสูงขึ้นควรจะทำแบบใดในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อที่ครูจะได้รู้ตนเองในการออกแบบกระบวนการสอนที่จะตอบโจทย์และเป็น Active Learning ที่แท้จริง และสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาตนเองและวิทยฐานะในอนาคต ทั้งนี้ การออกแบบการเรียนรู้แบบ Active ตาม 8 องค์ประกอบ เริ่มจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี โดยครูต้องเริ่มจากการนำประสบการณ์ของครู ความเข้าใจในเรื่องของ Active Learning, Passive Learning และ Action Learning มาสร้างแผนแบบ Active Learning ภริมา วิณิชาสถิตกุล (2565, หน้า 928) อธิบายว่า ความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้เชิงรุกถือได้ว่ามีคุณค่าและเกิดประโยชน์ในการช่วยให้ผู้เรียน และผู้สอน เนื่องจากการเรียนรู้เชิงรุกให้ประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้มากขึ้น มีความอดทนในการเรียนฝึกคิดและแก้ปัญหา และที่สำคัญคือช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life long learning)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. การบริหารงานวิชาการ ซึ่งได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552); ไขยา ภาวะบุตร (2555); ทองคำ พิมพ์ (2556); อุทัย บุญประเสริฐ (2557); เจริญพร คำจารย์ (2558); วิสัยวรรณ ปุริรัตน์ (2558); ชวลลักษ์ รัตนวิทรกุล (2559); วิภาภรณ์ สร้อยคำ (2560); ชุตติกาญจน์ หลวงแสน (2564); สิริดา สายมายา (2565); นำมาทำการสังเคราะห์โดยใช้การทำตารางสังเคราะห์องค์ประกอบ แล้วใช้เกณฑ์ความถี่ ได้นำการบริหารวิชาการดังกล่าวมาจัดกลุ่มวิชาการออกเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตร 3) การนิเทศการศึกษา 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 6) การวิจัยและการพัฒนา และ 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

2. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกยึดตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2562, หน้า 4) นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนมีความสุข 2) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด 3) ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 4) ผู้เรียนมีทักษะการคิดสูงขึ้นไป 5) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6) ผู้เรียนมีชีวิตชีวาและการทำงาน 7) ผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ และ 8) ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติปรากฏ ดังภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 194 คน ครู 1,848 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 2,042 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564, ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 324 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยมีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (วาโร เห่งส์วิสต์, 2551, หน้า 191)

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเองโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตามข้อ 1 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนแล้วกำหนดคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรณูลิคอร์ท (Likert Method)
3. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย
4. ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาความสอดคล้องของข้อความกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด หรือดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) = 0.8–1.00 (Construct Validity) และด้านเนื้อหา(Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out)

6.1 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม และคัดเลือกข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.26 ขึ้นไป (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 485) ได้ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตั้งแต่ 0.43–0.70

6.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เท่ากับ 0.95

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามและเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

8. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองการทำวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ดำเนินการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเป็นรายสถานศึกษา ตามจำนวนที่กำหนด

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 324 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งถามเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของครูในโรงเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์แปลผลคะแนน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่คำนวณได้มาทำการแปลผลในรูปความสัมพันธ์

4. การวิเคราะห์อิทธิพลของการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ตาราง 1 สรุปผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุปผลการวิเคราะห์
1.1 การวัดผลและประเมินผลการศึกษา 1.2 การพัฒนาหลักสูตร 1.3 การนิเทศการศึกษา 1.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา 1.5 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 1.6 การวิจัยและการพัฒนา 1.7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	1.1 การวัดผลและประเมินผล การศึกษา 1.2 การพัฒนาหลักสูตร 1.3 การนิเทศการศึกษา 1.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา 1.5 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 1.6 การวิจัยและการพัฒนา 1.7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	1.1 การวัดผลและประเมินผล การศึกษา 1.2 การพัฒนาหลักสูตร 1.3 การนิเทศการศึกษา 1.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา 1.5 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 1.6 การวิจัยและการพัฒนา 1.7 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

จากตาราง 1 พบว่า ผลการศึกษการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จากการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ 1) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรของครูผู้สอน 3) การนิเทศการศึกษา 4) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 6) การวิจัยและการพัฒนา และ 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ตาราง 2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈
X ₁	1																
X ₂	.570**	1															
X ₃	.372**	.146**	1														
X ₄	.367**	.190**	.135*	1													
X ₅	.833**	.465**	.380**	.114*	1												
X ₆	.801**	.290**	.064	.123*	.605**	1											
X ₇	.826**	.333**	.065	.014	.697**	.799**	1										
Y	.742**	.207**	.042	.027	.597**	.676**	.790**	1									
Y ₁	.573**	.286**	.385**	.134*	.614**	.431**	.483**	.321**	1								
Y ₂	.530**	.236**	.503**	.147**	.551**	.352**	.381**	.295**	.870**	1							
Y ₃	.379**	.184**	.392**	.160**	.417**	.266**	.240**	.116**	.864**	.647**	1						
Y ₄	.586**	.265**	.274**	.084	.600**	.452**	.571**	.439**	.804**	.800**	.457**	1					
Y ₅	.363**	.176**	.512**	.162**	.392**	.201**	.187**	.092	.815**	.735**	.910**	.408**	1				
Y ₆	.549**	.309**	.029	.021	.581**	.517**	.644**	.442**	.725**	.443**	.465**	.722**	.275**	1			
Y ₇	.333**	.202**	.250**	.099	.393**	.258**	.254**	.104	.867**	.682**	.869**	.462**	.826**	.576**	1		
Y ₈	.571**	.303**	.231**	.056	.613**	.467**	.574**	.381**	.885**	.594**	.751**	.747**	.594**	.896**	.718**	.505**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .742$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การวิจัยและการพัฒนา (X_6) กับ ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน (Y_6) ($r = .644$) และ คู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X_7) กับ ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Y_3) ($r = .116$)

ตาราง 3 วิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก	R	R ²	Adj R ²	B	S.E.	β	t	Sig.
1. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_4)	.614	.377	.375	.346	.055	.419	6.279	.000
2.การพัฒนาหลักสูตร (X_2)	.636	.404	.400	.156	.035	.212	4.449	.000
3. การวิจัยและการพัฒนา (X_6)	.649	.422	.416	.218	.050	.323	4.377	.000
4. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X_7)	.662	.438	.431	.123	.041	.210	3.043	.000
ค่าคงที่	-	-	-	1.936	.185	-	10.454	.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า มี 4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_4) การพัฒนาหลักสูตร (X_2) การวิจัยและการพัฒนา (X_6) และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X_7) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 61.40 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .431 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .185

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = 1.936 + .346X_4 + .156X_2 + .218X_6 + .123X_7$$

และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'y = .419Z_4 + .212Z_2 + .323Z_6 + .210Z_7$$

อภิปรายผล

1. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 4.15) ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยการศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูทั้งนี้อาจเพราะในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู เพื่อให้เกิดประสิทธิผล มีปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องหลายปัจจัยทั้งในด้านของบทบาทผู้บริหารโรงเรียนซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สามารถสร้างศรัทธาและแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน มีความสามารถในการประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ สอดคล้องกับ สิริดา สายมายา (2565, หน้า 43) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนในโครงการ “การพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” (โรงเรียน กพด.) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการไว้ 8 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 2) การนิเทศการศึกษา 3) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 4) การพัฒนา

กระบวนการเรียนรู้ 5) การวัดผล และประเมินผล 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 8) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

2. ระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$) เมื่อพิจารณา ทั้ง 8 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ, ผู้เรียนมีความสุข, ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด, ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง, ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์, ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน, และผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเชิงรุก ย่อมสามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีให้กับบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน อีกทั้งยังส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน ตลอดจนมีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่ชัดเจนประกอบกับการที่โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบเชิงรุก ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติเพราะได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน จนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนดครบทั้งเป้าหมายของการจัดการศึกษาเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทักษะชีวิตและการทำงานอย่างมีคุณภาพ และผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ เพราะการบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ไพศาล เครือแสง (2556, หน้า 7) ได้ศึกษา เทคนิคการสอนเชิงรุกเรียนรู้ประสบการณ์จาก Shelton College International ประเทศสิงคโปร์ กล่าวว่าความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกได้จากผู้เรียนจะได้รับในการเรียนรู้ คือ การลงมือทำผู้เรียนจะเกิดประสบการณ์ตรง แล้วใช้ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นบทเรียนสำคัญในการแก้ปัญหาและปรับปรุงให้ดีขึ้นผู้เรียนมีการปฏิบัติสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ อย่างหลากหลายทำให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ มากมายผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการกับระดับความสำเร็จการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .742$) ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนมีการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ และการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกแก่บุคลากรในโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียน ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามความต้องการของนักเรียน

4. อำนาจพยากรณ์ของการบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า มี 4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารวิชาการกับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_4) การพัฒนาหลักสูตร (X_2) การวิจัยเพื่อการพัฒนา (X_6) และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (X_7) โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 61.40 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .431 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error) เท่ากับ .185 ทั้งนี้เพราะ ครูผู้สอนมีการนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ในบริบทของการศึกษาเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพศึกษาและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นกว่าเดิมตอบสนองต่อเป้าหมายของการจัดการศึกษาครูผู้สอนมีการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ อมรรัตน์ อุปพงษ์ (2560, หน้า 43) ได้นำเสนอแนวทางพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ควรพัฒนาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่มีอำนาจพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งโดยรวม และรายด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพในสถานศึกษาด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนการพัฒนาสื่อและการพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

5. แนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5.1 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา และคณะทำงาน

5.1.2 ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตร ระดับท้องถิ่นและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการของสถานศึกษา ผู้เรียน และชุมชน

5.1.3 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ ส่วนนำ โครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษา คำอธิบายรายวิชา เกณฑ์การวัดและประเมินผล และเกณฑ์การจบการศึกษา

5.1.4 ตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาโดยพิจารณาคุณภาพ ความถูกต้องและความเหมาะสม

5.1.5 นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ ให้นำข้อเสนอแนะไปพิจารณาปรับปรุงก่อนการอนุมัติใช้หลักสูตร

5.2 แนวทางการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5.2.1 วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาเพื่อพัฒนาสื่อ

5.2.2 ได้แนวทางการสอนใหม่และได้สื่อเครื่องมือเทคโนโลยีที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน

5.2.3 ครูผู้สอนมีแนวคิด เทคนิควิธีการ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ รวมถึงวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ สามารถนำมาจัดการเรียนการสอน

5.2.4 ช่วยให้ได้รับการเรียนการสอนแบบใหม่ที่เหมาะสมต่อเด็กในการจัดการเรียนการสอน

5.2.5 ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5.3. แนวการวิจัยและการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5.3.1 จำเป็นต้องมีข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ที่จำเป็นที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการทางการศึกษา

5.3.2. ใช้เป็นเครื่องมือที่ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับนำมาใช้ในการแสวงหาความรู้ หรือวิธีการที่ทำให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

5.3.3. ครูผู้สอนนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นเข้าสู่การพัฒนาแล้วติดตามผลการใช้สิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

5.3.4. นำสิ่งที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยไปใช้พัฒนางานด้านการสอนต่อไป

5.3.5. เป็นการวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่

5.4. แนวการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5.4.1. โรงเรียนมีแหล่งการเรียนรู้ดิจิทัล

5.4.2. ครูผู้สอนมีขั้นตอนในออกแบบและวางแผน วิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้

5.4.3. ครูผู้สอนนำสิ่งที่คิดค้นขึ้นเข้าสู่การพัฒนาแล้วติดตามผลการใช้สิ่งที่คิดค้นขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

5.4.4. แหล่งเรียนรู้จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4.5. ความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียนในการออกแบบและวางแผนการทำแหล่งการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน

องค์ความรู้ใหม่

1. การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพงานวิจัยชี้ให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการที่ดีมีองค์ประกอบหลายด้านที่สามารถส่งเสริมความสำเร็จของการเรียนรู้แบบเชิงรุก เช่น การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยเพื่อพัฒนา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
2. ความสัมพันธ์เชิงบวก มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงระหว่างการบริหารงานวิชาการและความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ซึ่งบ่งชี้ว่าการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารงานวิชาการสามารถส่งผลดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
3. พัฒนาแหล่งเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในโรงเรียนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก องค์ความรู้ใหม่เหล่านี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในระดับกว้างขึ้น

สรุป

ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา ทั้ง 5 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การวัดผลและประเมินผลการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวิจัยและการพัฒนา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
2. ระดับความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 พบว่า เมื่อพิจารณาทั้ง 8 องค์ประกอบโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ ผู้เรียนมีความสุข ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้เรียนมีทักษะชีวิตและการทำงาน และผู้เรียนมีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์ตามลำดับ
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับระดับความสำเร็จการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับผู้เรียนมีความสุข และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ การนิเทศศึกษากับผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด
4. อำนาจพยากรณ์ของการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า มี 4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยและการพัฒนา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 61.40 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้วเท่ากับ .431 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .185
5. แนวทางการพัฒนาความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5.1 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5.2 แนวทางการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5.3 แนวการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5.4 แนวการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวก ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก ควรนำการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนทั้ง 7 ด้าน ไปพิจารณาและให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนที่มีอำนาจพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ดีที่สุด คือ การพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยทางการศึกษา ดังนั้น ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนครูและบุคลากรควรได้รับการฝึกอบรมและส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก เพื่อส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 คือ การพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยและการพัฒนา และการพัฒนาแหล่งเรียน ดังนั้นควรสร้างความตระหนักให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ควรนำการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียน และปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อตรวจสอบและยืนยันผลการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กัลลัญญา ทองหัตถา. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1. วชิยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เจริญพร คำจารย์. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาโท. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชวลลักษ์ รัตนภักตร์กุล. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาโท. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- ชุดิกกาญจน์ หลวงแสน. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรธานี. *Journal of Roi Kaensam Academi*, 6(9), 23–34.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). *หลัก ทฤษฎี และปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทองคำ พิมพ์. (2556). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิยม รัชตะวัฒน์วินัย. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ พธ.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ปราณี ท้าวกลาง. (2557). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไพศาล เครือแสง. (2556). เทคนิคการสอนเชิงรุก เรียนรู้ประสบการณ์จาก Shelton College International ประเทศ สิงคโปร์. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ภริมา วินิจาสถิตยกุล. (2565). การเรียนรู้เชิงรุก: แนวทางการเรียนการสอนที่เป็นเลิศในศตวรรษที่ 21. *วารสารนวัตกรรม การศึกษาและการวิจัย*, 6(3), 921–933.
- มยุรี สมใจ. (2551). การบริหารงานวิชาการสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ กลุ่มโรงเรียน ป. 1 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพะเยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รังสิรัตน์ โกสยยะ. (2561). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วโร เฟิงสวัสดิ์. (2551). วิจัยวิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิภากรณ์ สร้อยคำ. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิลัยวรรณ ปุธิรัตน์. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิไล วงศ์ใหญ่. (2559). การขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญและครูผู้สอนในโรงเรียนไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สิรดา สายมายา. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนในโครงการ “การพัฒนา เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” (โรงเรียน กพด.) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). คู่มือ การดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครู. เข้าถึงได้จาก https://otepc.go.th/images/00_YEAR2564/03_PV1/1Mv9-2564.pdf. 28 กรกฎาคม 2565.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการ บริหารจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2564). ข้อมูลพื้นฐานการศึกษา. เข้าถึงได้จาก <https://www.obec.go.th/>. 1 สิงหาคม 2566.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2558). คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”. กรุงเทพฯ: สำนัก วิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- อมรรัตน์ อุปพงษ์. (2560). ปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2557). หลักสูตรและการบริหารวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรส.
- Brusilovsky, P. & Millán, E. (2007). User Modeling for Adaptive Hypermedia and Adaptive Educational
Systems. In *The Adaptive Web* (pp. 3–53). Berlin: Springer.
- Fullan, M. (2007). *The New Meaning of Educational Change*. New York: Teachers College Press.
- UNESCO. (2015). *Education for All 2000–2015: Achievements and Challenges*. UNESCO Publishing.

วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร